

СТАНОВИЩЕ

за научните трудове и учебната дейност

на д-р Димитър Радев Маринов,

представени за участие в конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“
в професионално направление 2.1. Филология (Български език. Ономастика и езикова ар-
хеология), обявен в ДВ бр. 95 от 16.11.2018 г. за нуждите на ВСУ „Черниоризец Храбър“.

Разработил: доц. д-р Васил Кондов, и.д. професор -

Университет «Григорий Цамблак», гр. Тараклия, Р. Молдова,
Филология /Български език. Диалектология. Ономастика. Фонетика. Морфология/

Настоящото становище е изгответо въз основа на документи, постъпили по конкурса, обявен от ВСУ „Черниоризец Храбър“ (ДВ, бр. 95 от 16.11.2018 г.) и на интернет-страницата на университета за нуждите на Департамент „Чуждоезиково обучение“. Представените по конкурса документи съответстват на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Инструкция №6 към Наредба №3 за академичния състав на ВСУ „Черниоризец Храбър“. Процедурата по конкурса е коректно спазена.

За участие в конкурса кандидатът Димитър Радев Маринов е представил списък от общо - 20 заглавия, в т.ч. 20 публикации в български и чуждестранни научни издания и научни форуми, студии – 6, монографии - 3 книги, доклади – 5, учебници и учебни пособия – 1, рецензии - 2. Представени са и утвърдени документи за разработени учебни програми и методически материали по дисциплината «Български език като чужд».

Данни за кандидата

Роден в гр. Исперих, където през 1992 г. завършва средното си образование в СОУ „Васил Левски“. Висше образование по специалността „Български език и литература“ получава в Шуменския университет „Ен. Константин Преславски“ през 1998 г. През 2009-2013 г. следва докторантura в Института за български език към БАН в секция „Българска ономастика“ с научен ръководител проф. д.ф.н. Тодор Балкански, като защитава дисертация на тема „Ономастика на българските селища в северната част на Молдовския Буджак“ пред специализиран научен съвет на Института за български език към БАН на 05.09.2013 г. по научна специалност 05.04.17. Български език. През 1998-2005 и 2009-2015 г. е учител по български език и литература в ОУ „П.Р. Славейков“, гр. Варна. През 2005-2009 г. е командирован от МОН на Р. България специалист учител-методист по български език и литература в Теоретичен лицей „Н. Михай“, комуна Чеболакчия, район Кантемир, Р. Молдова. От 2014 г. досега е преподавател по български език в Департамент „Чуждоезиково обучение“ към Варненския свободен университет „Черниоризец Храбър“.

Обща характеристика на научната продукция на кандидата

Имам честта да познавам д-р Димитър Маринов от времето, когато той бе командирован от МОН на Р. България в Р. Молдова /район Кантемир, Леова, Кахул/ като учител методист по български език и литература през учебните 2005-2009 г. Запознахме се по време на научна конференция в университета в гр. Комрат, организирана от мен в качеството ми на командирован преподавател по български език и литература в този университет на Р. Молдова /ATO Гагауз Ери/. Тъкмо тогава му предложих да се включи в изследването на ономастиката на селищата с българско население в Р. Молдова /започнато от други колеги под ръководството на проф. д-р Тодор Балкански/, като подготви и защити по тази тема и докторат. След като прие предложението ми, започна още по-тясното ни сътрудничество с ко-

легата Д. Маринов, особено в тази област. Заедно с него осъществихме няколко експедиции в редица селища с българско население в южната част на страната с цел – събиране на ономастичен материал.

През 2009-2013 г. Д. Маринов подготвя и успешно защитава дисертация на тема „*Ономастика на българските селища в северната част на Молдовския Буджак*“ пред Специализиран научен съвет на Института за български език към БАН на по научна специалност 05.04.17. Български език /на 05.09.2013 г./. Въз основа на дисертацията си издава монография, като преди това подготвя и издава книга за историята и фолклора на българското село Викторовка в Р. Молдова. След издаването на тези книги Д. Маринов продължава целенасочено да работи в областта на българската ономастика както в пределите на Бесарабия и като цяло в бившия СССР, така и в родината си България. Като резултат от тази му дейност са още няколко книги, издадени и под печат, самостоятелни и в съавторство, а също така и няколко десетки публикации в специализирани издания в България и в чужбина.

Безусловно, забележителен е за развитието му като езиковед ономаст и хабилитационният труд на д-р Д. Маринов: *NOMEN ET AENIGMA: ИМЕ И ЗАГАДКА. Принос към езиковата археология и ономастичната просопография*, Велико Търново – Варна, 2019.

Характеристика и оценка на учебно-педагогическата дейност на кандидата

В резултат на преподавателската си дейност Д. Маринов разработва и апробира и електронно учебно помагало, базирано на нов модел за дистанционно обучение по български език като чужд с използване на съвременни информационни и комуникационни технологии.

За сравнително кратко време Д. Маринов израства като добър изследовател езиковед-ономаст и преподавател във висше учебно заведение.

Научни и научно-приложни приноси на кандидата

1. Въз основа на изследване на теоретичната дискусия е направено новаторско описание на изследваната тема за онимите и работата на Никола Намерански по темата. Разширен е обемът на описанието /вж. *Nomen et aenigma. Име и загадка. Принос към езиковата археология и ономастичната просопография*. Велико Търново-Варна: ИК „Знак’ 94”, 2019 (под печат). ISBN 978-954-8305-53-2 и /

2. Авторът е сред първите, които изследват началото на българската ономастика. Като ономастичен процес след появата на триименната система на българите, приета по руски образец след 1878 г., в действителност най-сериозното ономастично дело е създаването на българска по езиков тип ойконимия / Маринов Д.Р. /в съавт./ *Симеон Атанасов – първопроходецът в ономастичното пространство на Добруджа и още нещо*. Велико Търново: ИК „Знак’ 94”, 2017. ISBN 978-954-8305-47-1 /; *Христо Милев в историята на българската ономастика*. // Доклади от Трета национална старозагорска научна конференция „Историческото наследство на Стара Загора, Тракия и Балканите”, 27-28 октомври 2017 г., Стара Загора, 2018, с. 212-223. ISBN 978-954-487-154-3; *Димитър Ралчов в историята на българската ономастика*. // Международна ономастична конференция „Състояние, проблеми и тенденции в развитието на ономастиката и ономастичните проучвания в началото на III-то хилядолетие” – ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий”, Център по българска ономастика „Николай Ковачев”. В. Търново, 4-5 ноември 2016 г. Сборник „Състояние и проблеми на българската ономастика”. Том 15. В. Търново, 2018, с. 213-224. ISBN 978-619-208-142-3

3. За първи път е изследвано, разработено и обобщено явлението „пилигримия на селищните имена“ като предмет на специално проучване в българската ономастика. Предложена е систематизация на специфичните модели имеобразуване, при които името се пренася в пълен обем без изменение от преселниците емигранти / Маринов Д.Р. /в съавт./ *Разселването на българите. Проучване на имената пилигристи в българската ойкономия*. Велико Търново: ИК „Знак’ 94”, 2014. ISBN 978-954-8305-38-9/; *За имената пилигристи в българската ойкономия на Варненското краице*. // Сборник „География и приятели“. В чест на 60-годишнината на проф. д-р Веселин Бояджиев и на 35 години преподавателска работа в СУ „Св. Климент Охридски“. София: Издателство „Парадигма“, 2016, с. 169-176. ISBN 978-954-326-273-1; *За българските ойконими-пилигристи в Тараклийско, Молдова*. // Dunarea – Nistru : Anuar = Дунав – Днестър: Годишник / Univ. de Stat “Grigorii Tamblac” din Taraclia = ТДУ „Григорий Цамблак“. Vol. IV = Том IV, Taraclia = Тараклия, 2016, с. 95-100. ISBN 978-9975-9568-8-8; ISSN 1857-2758; *Имена пилигристи в българската ойкономия на Варненско и Добричко*. // Годишник на ВСУ „Черноризец Храбър“. Том XXI. Варна, 2015, с. 154-162. ISSN 13-10-800 X.

4. За първи път е дадено описание на българска ономастична школа, в която предмет на описание и обяснение са онимни факти / *Три страници към Началото на българската ономастика* / „e-Jurnal VFU“ на Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“: Чуждоезиково обучение. - 2019. – бр.12. – с. 1-31, ISSN 1313-7514/.

5. Разработено и апробирано е електронно учебно помагало, базирано на нов модел за дистанционно обучение по български език като чужд с използване на съвременни информационни и комуникационни технологии, осигуряващи интерактивни ресурси за самостоятелна работа на студентите и възможности за подобряване на лингвистичната им компетентност и информираност / *Българският глагол*. Електронно учебно помагало по български език като чужд. Дигитална платформа „Smart Future“ на Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“, 2016. ISBN 978-954-715-677-7/.

Научните научно-приложните приноси на Д. Маринов представляват както новаторски описания, нови теории, обобщения, така и нови модели на обучение в областта на специализацията му, които безусловно ще допринесат за усвояването и обогатяването на знанията в неговата област, а също така и за прилагането им в практиката.

Бележки и препоръчки

Основната препоръка, която бихме искали да отправим към колегата Д. Маринов, е да продължи все така последователно да се занимава с изследване на ономастиката на българското население в Бесарабия и в другите региони на бившия СССР, където има компактно българско население, тъй като там има все още има огромно поле за дейност в това отношение. С тези си изследвания той съществено допринася не само за развитието на науката, но и за събуждане на интерес у тамошното българско население към неговата история, език и култура.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Сигурен съм, че д-р Д. Маринов ще продължи и занапред успешно да твори в областта на науката, която е изbral като свое поприще, като пък за направеното досега от него в тази насока безусловно заслужава да заеме академичната длъжност „доцент“.

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях научни, научно-приложни и приложни приноси, давам своята положителна оценка и препоръчам на Научното жури да предложи на Научния съвет при ВСУ „Черноризец Храбър” да избере Димитър Радев Маринов да заеме академичната длъжност „доцент” в професионално направление 2.1. Филология (Български език. Ономастика и езикова археология).

19.03.2019 Г.

Изготвил становището:

доц. д-р Васил Кондов

Подпись доц. д-р В.Кондова заверяю
Ректор ТГУ
доц. др М.Пасларь